

ölelni egy fiatal bolondos grizettet, aki önfeledten, a pillanatnak élve, temetkezne el ezekben a butortalan diákszobába, éhezve, de kacagva a maga karjaiba. Én értem ezt és szeretném ha képes volnék reá; elpazarolni magamat és nem gondolni holnapra, de nem tudok. Folyton velem van, megzavarja a mámort, keserű ízt ad a csókoknak, a holnap, a jövő.

A KÖLTŐ: Azért, mert nem tudsz szeretni.

A LEÁNY (folytatva): A jövő amely dúrva, rideg, ormóflan formában jelenik meg előttem és megreszketek tőle. Iff a nagy főváros szívében a házasság utcai élet forgatagában villanyosok bűgása, autók pöfögése, zsidók, rikkancsok és perditák nyüzsgő utcáján, a Rákóczy-úton emelkedik a Murger szerelmes Mimijének végzete, jövője... a Nagy Rókus az ő szörnyű celláival, a hova az élet könnyelmű pillangói kerülnek... és én nem akarok oda jutni.

A KÖLTŐ: Holnap vége és hozzá ennyi kiábrándulás.

A LEÁNY: Látod, miért nem hoztál egy kis vegyes felvágottat, zöld paprikával.

Arató-dal.

Irta: Richard Dehmel.

Arany kalásztenger a mindenség,
Ameddig a földre leér az ég.
Örölj, malom, örölj!

Pihenni tért a szél, sehohsem száll,
Pedig az ég alján sok malom áll.
Örölj, malom, örölj!

Színe sötét lesz az alkonypírnak,
Az emberek kenyér után sírnak.
Örölj, malom, örölj!

Az éj gyászos leple vihart takar,
Holnap munkába fog sok ezer kar.
Örölj, malom, örölj!

Vihar tarolja le a mezőket,
Elhallgattatja az éhezőket.

Örölj, malom, örölj! Fordította: Träger Ernő.

Meunier.

Irta: Dr. Turnowsky Sándor.

Az abszolút boldogságról való álom az életfolytatást akadályozó, az életélvezetet zavaró szenvedésnek és az életfentartással együttjáró keserves munkának s küzdelemnek a korrelátuma. A fájdalomtól ösztönszerűen menekülni vágyó lény eszménye, egyetlen ábrándja egy boldog létezés, melyben szenvedés, fájdalom, kínlódás, küzdelem, gond, aggodalom s haláltól való félelem ismeretlen, mely teljes nyugalom, örökös derű, zavartalan összhang. Ez a mesebeli Aranykorszak, melybe az ember visszavágyódik. Ez a bibliai Paradicsom, melyből a létért való keserves küzdelem kirelhesztelődik. Ez az Édenkert, melyet lángpallossal őriz a Kerubin, miután az ember kikergettette belőle azzal az átokkal, hogy fájdalommal szülje gyermekeit és orcájának verejtékével szerezze meg kenyerét.

Ebből az álomból, ebből az elérhetetlen boldogságábrándból indul ki évezredek óta és hozzá tér vissza minduntalan a művészet, melynek talán legősregibb hagyománya — többek közt — az, hogy mindent szépen és szépnek látva, minden eszményítve, alkotásával az életélvezetet fokozza, az életet megszépítse, a boldogságálmot illuziójával annak egy-egy parányi részecskéjét legalább néhány röpke pillanatra élénk és belénk varázsolja. Ezen hagyományhoz híven a művészet meg is oldotta feladatát és még az átkokat is, melyekkel az Ember a paradicsomból kiűzetett, annyira sikerült szublimálnia, hogy az egyiket Mater Dolorosává, a másikat tövisszorosú Ecce Homová eszményítette. És a mit Börne úgy fejez ki, hogy „még a fájdalom görcsös vonaglásainak is a Szép hullámvonalaiiban kell mozogniok“, az érvényesült — mint esztétikai törvény — a Laokoon és Niobida csoportoktól Buonarrotti Pietájáig.

Így lett a művészet az álomszerűen szépségnek, a fantasztikusan mesészerűnek megalkotója és szemléltetője és ezért nem juthatott hely a tradicionális, klasszikus művészetben egyébnek, mint az emberiség magasztos nagy egyéneinek és tetteiknek, a félisteneknek és